

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
DARBDAVIŲ SOCIALINIŲ INICIATYVŲ SKATINIMO
ĮSTATYMAS**

2018 m. d. Nr.

Vilnius

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo tikslas ir paskirtis

1. Šis Įstatymas apibrėžia darbdavių socialinės atsakomybės bei įgyvendinamų socialinių iniciatyvų sampratą, tikslus ir rūšis, reglamentuoja socialinių iniciatyvų įgyvendinimą, organizavimą ir nustato paskatas, kuriomis siekiama paremti tokių socialinių iniciatyvų diegimą ir įgyvendinimą.

2. Šio Įstatymo tikslas yra skatinti darbdavius investuoti į socialinių iniciatyvų įgyvendinimą, įskaitant ir į šioms iniciatyvoms įgyvendinti reikalingą infrastruktūrą, vykdyti ir plėtoti pažangią socialinių iniciatyvų praktiką, taip pat didinti darbuotojų lojalumą darbdaviui, sudaryti sąlygas darbuotojui rūpintis savo bei savo šeimos narių sveikata, kultūriniu ugdymu bei šeimos gerove.

3. Šio Įstatymo reglamentuojamiems darbuotojo ir darbdavio santykiams, kiek tai susiję su darbdavio įgyvendinamomis socialinėmis iniciatyvomis, taikomas Lietuvos Respublikos darbo kodeksas.

2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Darbdavys** – kaip ši sąvoka apibrėžta Lietuvos Respublikos darbo kodekse.

2. **Investicijos** – darbdavio finansiniai ištekliai, panaudoti socialinėms iniciatyvoms diegti ir joms įgyvendinti reikalingos infrastruktūros sukūrimui arba įsigijimui, išlaidos socialinių iniciatyvų įgyvendinimui, mokėjimai tretiesiems asmenims ir kiti darbdavio patirti kaštai, susiję su socialinių iniciatyvų įgyvendinimu.

3. **Darbdavių socialinės iniciatyvos** – tai socialiai atsakinga darbdavio veikla, nukreipta į darbuotojų ir jų šeimos narių socialinės gerovės didinimą, darbuotojų lojalumo skatinimą, darbuotojų ir jų šeimos narių sveikatos gerinimą, darbdavių patrauklumo bei konkurencingumo darbuotojų tarpe didinimą darbuotojų atžvilgiu ir kitų socialiai atsakingo verslo tikslų siekimą.

Socialinėmis iniciatyvomis nelaikoma įmonių teikiama labdara ir parama Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo numatyta tvarka.

4. **Suinteresuota šalis** – darbuotojai ir jų šeimų nariai (vaikas (įvaikis), vyras, žmona).

5. **Tiesioginė nauda** – nauda, kurią darbdaviui įgyvendinant socialines iniciatyvas betarpiškai gauna suinteresuota šalis.

6. **Trečiasis asmuo** – asmuo, kurį darbdavys pasitelkia įgyvendindamas socialines iniciatyvas ir su kuriuo sudaro atitinkamą sutartį.

3 straipsnis. Teisė į darbdavio socialinių iniciatyvų teikiamą tiesioginę naudą

Teisę gauti tiesioginę naudą iš darbdavio įgyvendinamų socialinių iniciatyvų turi suinteresuotos šalys, kurioms tokia teisė suteikiama darbdavio sprendimu, yra nustatyta darbo sutartyje arba atskiru susitarimu tarp darbdavio ir darbuotojo, arba kolektyvinėje sutartyje, kuri yra taikoma tam darbdaviui.

II SKYRIUS

DARBDAVIO SOCIALINĖS INICIATYVOS

4 straipsnis. Darbdavio socialinių iniciatyvų rūšys

1. Socialinės iniciatyvos gali būti įgyvendinamos paties darbdavio arba pasitelkiant trečiuosius asmenis (per trečiųjų asmenų teikiamas paslaugas).

2. Socialinėmis iniciatyvomis pripažįstama sekanti darbdavio inicijuojama ir vykdoma veikla, kai ji vykdoma suinteresuotų asmenų atžvilgiu:

1) sveikatinimo paslaugų teikimas (gydymo, reabilitacijos ar odontologijos paslaugos, teikiamos gydymo įstaigose, sveikatinimo centruose, sanatorijose, poliklinikose, medicinos punktuose);

2) vaistų ir optikos priemonių kompensavimas;

3) sporto ir kūno kultūros paslaugų teikimas (abonementų į sporto klubus, plaukimo baseinus išdavimas, sporto salių, aikštelių nuoma);

4) poilsio paslaugų teikimas (kelialapių į darbdavio įkurtas ar tretiesiems asmenims priklausančias poilsia vietas, vasaros, žiemos poilsio stovyklas išdavimas);

5) maitinimo paslaugų teikimas (darbdavio įkurtose maitinimo įstaigose, kitose maitinimo vietose ar trečiųjų asmenų teikiamos maitinimo paslaugos);

6) darbuotojų kultūros ugdymas (bilietų į kultūrinius ir sporto renginius kompensavimas);

7) finansinė parama ir (arba) stipendijos skyrimas darbuotojui ir (arba) jo šeimos nariams, kai šis studijuoja, siekdamas įgyti aukštesnįjį arba aukštąjį išsilavinimą ir (arba) kvalifikaciją);

8) suinteresuotų asmenų gerovės tobulinimas (vasaros ir žiemos poilsio stovyklų, darbuotojų ikimokyklinio amžiaus vaikams organizavimas, psichologo paslaugos);

9) pagalba apsirūpinant būstu, paskolų gyvenamajam būstui įsigyti ar statyti teikimas lengvatinėmis sąlygomis;

10) gyvybės draudimas;

11) pensijų kaupimas darbdavio darbuotojams papildomo savanoriško pensijų kaupimo fonduose;

12) laidojimo paslaugos (laidojimo vietų išpirkimas, laidojimo organizavimas);

13) Vestuvių (partnerystės įregistravimo), vedybinio gyvenimo (partnerystės) sukaktuvių, vaiko gimimo (vaiko įsivaikinimo), darbuotojo jubiliejaus proga ir kt.;

14) teise į motinystės (tėvystės) atostogas nesinaudojančio ir dirbančio darbuotojo vaiko iki 1 metų priežiūros paslaugų (ikimokyklinio ugdymo įstaigos, auklės paslaugų) išlaidų kompensavimas, jeigu vaiko kitas iš tėvų taip pat nesinaudoja teise į motinystės (tėvystės) atostogas;

15) materialinė pagalba (išmokos) dėl nelaimingo atsikimo darbe nukentėjusio darbuotojo šeimai, kai to nereikalauja teisės aktai.

III SKYRIUS

SOCIALINIŲ INICIATYVŲ ORGANIZAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

5 straipsnis. Socialinių iniciatyvų organizavimas

1. Socialinių iniciatyvų įgyvendinimą šio įstatymo nustatyta tvarka turi teisę organizuoti darbdavys, investuodamas į šioms socialinėms iniciatyvoms diegti ir įgyvendinti reikalingą infrastruktūrą ir įgyvendindama socialines iniciatyvas, arba pasitelkdama trečiuosius asmenis socialinėms iniciatyvoms įgyvendinti.

2. Susitarimus tarp darbdavio ir trečiųjų asmenų bei iš juos kylančius teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos civilinio kodekso normos.

6 straipsnis. Darbdavių teisės ir pareigos socialinių iniciatyvų įgyvendinimo srityje

1. Darbdavys, įgyvendindamas šio Įstatymo 4 straipsnyje nurodytas socialines iniciatyvas, privalo vesti investicijų, panaudotų įgyvendinti šias iniciatyvas, paties ar trečiųjų asmenų suteiktų paslaugų ir joms panaudotų lėšų atskirą apskaitą.

2. Siekiant pasinaudoti lengvatomis, kurių suteikimo pagrindas yra šiame Įstatyme numatytos socialinės iniciatyvos, darbdaviai privalo Vyriausybės nustatyta tvarka kiekvienais metais parengti ir pateikti atsakingoms institucijoms praėjusiųjų kalendorinių metų darbdavio socialinės atsakomybės veiklos ataskaitas.

IV SKYRIUS

SOCIALINIŲ INICIATYVŲ SKATINIMAS IR APRIBOJIMAI

7 straipsnis. Socialinių iniciatyvų įgyvendinimo paskatos

Darbdaviams, šio Įstatymo nustatyta tvarka įgyvendinantiems socialines iniciatyvas, taikomos Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme, Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatyme ir kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose numatytos lengvatos.

8 straipsnis. Socialinių iniciatyvų įgyvendinimo apribojimai

1. Socialinėmis iniciatyvomis nėra laikoma, kai šio Įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje numatyta veikla, vykdoma tų darbuotojų, kurie yra darbdavio, kaip pelno siekiančio juridinio asmens (įmonės), dalyviai (savininkai, akcininkai, nariai, pajininkai) atžvilgiu, jeigu tie darbuotojai turi 10 procentų ar daugiau to juridinio asmens akcijų, pajų ar nario teisių.

2. Socialinėmis iniciatyvomis taip pat nelaikomi veiksmai tokių darbdavių, jeigu jie valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, išlaikoma iš valstybės ar savivaldybės biudžeto, Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto ar iš kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų, valstybės ar savivaldybės įmonė, viešoji įstaiga, kurių savininkė yra valstybė ar savivaldybė, ir Lietuvos bankas.

3. Socialinės iniciatyvos taip pat negali būti įgyvendinamos tų darbuotojų, kurie yra darbdavio, kaip pelno nesiekiančio juridinio asmens, dalyviai atžvilgiu, jeigu tą draudžia specialieji įstatymai.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

9 straipsnis. Įstatymo vykdymo priežiūra

Šio Įstatymo reikalavimų laikymosi priežiūrą atlieka Vyriausybės įgaliota institucija Vyriausybės nustatyta tvarka.

10 straipsnis. Atsakomybė už šio Įstatymo pažeidimus

Asmenys, pažeidę šio Įstatymo reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

11 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis Įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2019 m. liepos 1 d.
2. Vyriausybė ir jos įgaliotos institucijos iki 2019 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia:
Seimo nariai

Jonas Varkalys
Ričardas Juška
Jozas Baublys
Jonas Liesys
Kęstutis Bartkevičius
Algimantas Dumbrava